בעזרת השם יתברך

ספר

אֲשֶׁר הָיָה אֶל יוֹאֵל

דברות קודש וואס מיר האבן געהאט די זכיה צו הערן פונעם ראש ישיבה שליט"א, שבת קודש פרשת וישב, מברכים חודש טבת, שנת תשפ"ב לפרט קטן, אין קרית ברסלב - ליבערטי יע"א, ביי שלש סעודות.

ארויסגעגעבן דורך
"קרן הדפסה היכל הקודש"

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש
וויליאמסבורג
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש
בארא פארק
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
718.384.1652

היכל הקודש
קרית יואל
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש
קרית יואל
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש
בלומינגראוו
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש
מאנסי
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

נדפס ע"י
קרן הדפסה
היכל הקודש
181 Huschke Rd.
Liberty, NY 12747
718.387.2691
www.BreslevCenter.com

צו הערן די
הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב
212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב
212.444.9169

שַׁבָּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת וַיֵּשֶׁב, מְבָרְכִים חוֹדֶשׁ טֵבֵת, שְׁנַת תשפ״ב לִפְרָט קָטָן, אִיז דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ״א גֶעוֶוען אִין שְׁטֶעטְל, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב - לִיבֶּערְטִי יע״א. בַּיי שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת הָאט דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ״א פָּארְגֶעלֶערְנְט סֵפֶר הַקָּדוֹשׁ שִׂיחוֹת הָרַ״ן סִימָן ק.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט:

״וַתִּתְפְּשֵׂהוּ בְּבִגְדוֹ (בְּרֵאשִׁית לט, יב)״, דִי וַוייבּ פוּן פּוֹטִיפַר הָאט אָנְגֶעכַאפְּט יוֹסֵף בַּיי זַיין קְלֵייד; טַייטְשׁ דֶער רֶבִּי אַזוֹי, ״שֶׁהַבַּעַל דָּבָר וְהַסִּטְרָא אַחֲרָא תּוֹפֶסֶת אֶת הָאָדָם בְּבִגְדוֹ, דְּהַיְנוּ שֶׁמַּטְרִיד אוֹתוֹ בְּטִרְדַת בְּגָדָיו וּמַלְבּוּשָׁיו״, דֶער יֵצֶר הָרָע פַארְנַארְט דֶעם מֶענְטְשׁ מִיט זַיינֶע קְלֵיידֶער, עֶר מַאכְט אַז דֶער מֶענְטְשׁ זָאל זַיין פַארְנוּמֶען, עֶר זָאל דַארְפְן שַׁאפְן גֶעלְט צוּ קֶענֶען אַיינְקוֹיפְן קְלֵיידֶער, ״כִּי טִרְדַּת הִצְטָרְכוּת מַלְבּוּשִׁים וּבְגָדִים שֶׁל אָדָם הֵם מְבַלְבְּלִין מְאֹד אֶת הָאָדָם וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ עַל יְדֵי זֶה מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ״, דָאס נֶעמְט אַוֶועק דֶעם מֶענְטְשׁ פוּן לֶערְנֶען, דַאוֶוענֶען אוּן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, מֶען וֶוערְט פַארְנוּמֶען מִיט דִי קְלֵיידֶער. ״וְזֶהוּ ׳וַתִּתְפְּשֵׂהוּ בְּבִגְדוֹ׳״, דָאס אִיז וָואס שְׁטֵייט בַּיי יוֹסֵף הַצַּדִּיק: ׳וַתִּתְפְּשֵׂהוּ בְּבִגְדוֹ׳; עֶס אִיז נִישְׁט נָאר אַ מַעֲשֶׂה וָואס הָאט אֵיינְמָאל פַּאסִירְט מִיט יוֹסֵף הַצַּדִּיק, נָאר דָאס אִיז דֶער וֶועג ווִי אַזוֹי דֶער סַמַ״ךְ מֵ״ם כַאפְּט אַרַיין יֶעדְן מֶענְטְשׁ עֶר זָאל נִישְׁט הָאבְּן קַיין צַייט צוּ לֶערְנֶען אוּן דַאוֶוענֶען דוּרְכְדֶעם וָואס עֶר אִיז פַארְנוּמֶען מִיט זַיינֶע קְלֵיידֶער, ״אַךְ מִי שֶׁהוּא בַּעַל נֶפֶשׁ וְלִבּוֹ חָזָק בַּה׳, אֵינוֹ מַשְׁגִּיחַ גַּם עַל זֶה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לוֹ בֶּגֶד לִלְבֹּשׁ, אַף עַל פִּי כֵן אֵינוֹ מַטְרִיד עַצְמוֹ בָּזֶה וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְהַנִּיחַ עַצְמוֹ לְבַלְבֵּל בָּזֶה״, אָבֶּער וֶוער עֶס אִיז שְׁטַארְק בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן, דֶער קוּקְט נִישְׁט אוֹיף דִי זַאכְן, אֲפִילוּ עֶר זָאל נִישְׁט הָאבְּן קַיין קְלֵיידֶער, וֶוערְט עֶר נִישְׁט אָפְּגֶעשְׁוַואכְט פוּן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן. דָאס אִיז פְּשַׁט אִין פָּסוּק (בְּרֵאשִׁית לט, טו-טז): ״וְזֶהוּ וַיַּנַּח בִּגְדוֹ אֶצְלָהּ וַיָּנָס, וְכוּ׳, שֶׁמַּנִּיחַ בִּגְדוֹ וּמַלְבּוּשׁוֹ וְנָס וּבוֹרֵחַ מֵהֶם וְאֵינוֹ מַשְׁגִּיחַ כְּלָל עַל זֶה. רַק עוֹשֶׂה אֶת שֶׁלּוֹ בַּעֲבוֹדַת ה׳, כְּפִי מַה שֶּׁיָּכוֹל״, יוֹסֵף

הַצַדִיק הָאט אִיבֶּערְגֶעלָאזְט דִי קְלֵיידֶער, עֶר הָאט נִישְׁט אַרַיין גֶעלֵייגְט זַיין גַאנְצֶע קָאפּ אִין דֶעם, זַיין גַאנְצֶע קָאפּ אִיז גֶעלִיגְן אִין עֲבוֹדַת הַשֵׁם, וְוִי אַזוֹי צוּ דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

שַׁחֲרִית, מִנְחָה אוּן מַעֲרִיב מִיט מִנְיָן

דֶער רֶבִּי לֶערְנְט אוּנְז דָא אוֹיס אַ מוֹרָא׳דִיגֶע זַאךְ, אַ מֶענְטְשׁ זָאל זִיךְ נִישְׁט לָאזְן מְבַלְבֵּל זַיין פוּן גָארְנִישְׁט, אַ מֶענְטְשׁ זָאל זַיין שְׁטַארְק בַּיי זִיךְ, אֲפִילוּ עֶר זָאל פַארְלִירְן גֶעלְט זָאל עֶר נָאכְאַלְץ גֵיין אִין שׁוּל דַאוֶוענֶען דִי דְרֵיי תְּפִלּוֹת, שַׁחֲרִית, מִנְחָה אוּן מַעֲרִיב מִיט מִנְיָן. בָּרוּךְ ה׳ אֲפִילוּ אִין שְׁטֶעטְל וָואס אִיז שְׁוֶוערֶער צוּצוּשְׁטֶעלְן מִנְיָנִים אִין יֶעדֶע צַייט, הָאט מֶען דָא מְסַדֵר גֶעוֶוען עֶטְלִיכֶע מִנְיָנִים שַׁחֲרִית מֶען זָאל נִישְׁט דַארְפְן דַאוֶוענֶען בְּיְחִידוּת.

אַוַודַאי אִיז דָא אוֹיף דֶעם אַ גְרוֹיסֶער יֵצֶר הָרָע, עֶס אִיז דָא אַסַאךְ טִרְדוֹת, בִּפְרַט אִין שְׁטֶעטְל וָואס עֶס אִיז נִישְׁט דָא אַזוֹיפִיל מִנְיָנִים יֶעדֶע פָאר מִינוּט אַזוֹי וְוִי אִין שְׁטָאט, זָאגְט דֶער רֶבִּי: **׳וַיִּתְפְּשֵׂהוּ בְּבִגְדוֹ אֶצְלָהּ׳** - אִיךְ לָאז אִיבֶּער מַיינֶע קְלֵיידֶער, אִיךְ לָאז אִיבֶּער מַיין פַּרְנָסָה, **׳וַיָּנָס׳** - אוּן אִיךְ לוֹיף אִין בֵּית הַמֶדְרָשׁ דַאוֶוענֶען; מוֹהֲרָא״שׁ שְׁרַייבְּט פִיל מָאל אִין סֵפֶר הַקָדוֹשׁ ״אֲשֶׁר בַּנַחַל״ אַז דָאס גֵיין אִין שׁוּל דַאוֶוענֶען מִיט מִנְיָן דָאס בְּרֶענְגְט גָאר אַרָאפּ דָאס שֶׁפַע פַארְ׳ן מֶענְטְשׁ, מוֹהֲרָא״שׁ זָאגְט: ״אַז מֶען דַאוֶוענְט מִיט מִנְיָן הָאט מֶען אַ **דָבָר שֶׁבְּמִנְיָן** - גֶעלְט״, פְּרוּבִּירְט עֶס אוֹיס, וֶוער עֶס אִיז מַקְפִּיד צוּ דַאוֶוענֶען שַׁחֲרִית מִיט מִנְיָן, מִנְחָה מִיט מִנְיָן, אוּן מַעֲרִיב מִיט מִנְיָן וֶועט הָאבְּן גְרוֹיס שֶׁפַע.

בַּאלְד עֶנְדִיגְט מֶען שׁוֹין ׳סֵדֶר בְּרֵאשִׁית׳

דִי זֶעלְבֶּע אִיז מִיט לִימוּד הַתּוֹרָה, אִיךְ לָאז אָפּ אַלֶע מַיינֶע טִרְדוֹת אוּן אִיךְ גֵיי לֶערְנֶען מַיינֶע הֵיילִיגֶע שִׁיעוּרִים; עֶס לָאזְט זִיךְ נִישְׁט גְלֵייבְּן, עֶס אִיז קוֹים גֶעוֶוען שִׂמְחַת תּוֹרָה, מֶען הָאט זִיךְ אָט פָארְגֶענוּמֶען: ׳דֶעם יָאר

װעל איך געהעריג לערנען חומש מיט רש״י און מפרשים׳, און די יאר גייט אזוי שנעל אריבער, מיר האלטן שוין באלד ביי פרשת מקץ, באלד ענדיגט מען שוין ׳סדר בראשית׳, און דו ווייסט אפילו נישט וועלכע סדרה עס גייט די וואך... אז מען איז שטארק און מען לערנט יעדן טאג אביסל חומש, זונטאג ביז שני, מאנטאג ביז שלישי, דינסטאג ביז רביעי און אזוי ווייטער, ענדיגט מען יעדע וואך די גאנצע סדרה.

דאס גרויסקייט פון משניות

נאכדעם מאכט מען זיך א שיעור אין משניות, מען לערנט יעדן טאג אביסל משניות; משניות האט אין זיך מורא׳דיגע סגולות, משניות ברענגט פרנסה, משניות ברענגט שפע, משניות טוישט אינגאנצן דעם מענטש, מוהרא״ש זאגט אין ׳אשר בנחל׳: ״ווען מענטשן וואלטן געוואוסט דאס גרויסקייט פון משניות וואלט יעדער איינער געלערנט אסאך משניות״. יעדער איינער לערנט וויפיל ער קען, איין פרק א טאג, צוויי פרקים א טאג, דריי פרקים א טאג, און אז מען איז זוכה לערנט מען ׳ח״י פרקים׳ משניות יעדן טאג, עס איז נישט קיין שווערע זאך, אויב מען איז זיך מסדר קען דאס יעדער איינער באוויזן, מען לערנט זעקס פרקים אינדערפרי, זעקס פרקים נאכמיטאג, און זעקס פרקים ביינאכט.

משניות איז די עצה פאר איינעם וואס זיין מח איז מבלבול, זיין מח איז נישט געזעצט, ער ווייסט נישט וואס ער וויל, די קאפ פארט אים ארום, אדער האט ער ביטערע מחשבות, ער טראכט א גאנצן טאג: ׳פאר יענעם גייט גוט, און פאר מיר גייט נישט גוט׳, אדער - דער אייבערשטער זאל אפהיטן - אז דער יצר הרע ברענגט אריין אין מח אזעלכע מחשבות: ׳יענער האט בעסער חתונה געהאט פון מיר...׳ ׳יענער האט א בעסערע לעבן פון מיר...׳ דאס איז דאך א טפשות, ווייל ווי איז מעגליך אז איינער זאל האבן בעסערס פון מיר, די לעבן איז נישט א זאך וואס מען נעמט זיך אליינס, אלעס קומט דאך פונעם אייבערשטן, אלעס איז בהשגחה,

און ווי אַזוֹי דער אייבערשטער האט מיר געגעבן צו לעבן איז דאס זיכער דאס בעסטע; וואס איז אבער די עצה פאר איינעם וואס דער ווארעם האט זיך אריין געכאפט אין קאפ, און עס לאזט ממש נישט מנוחה, עס לאזט נישט לעבן, איז לערנען משניות!

דאס טוישט אינגאנצן דעם מענטש

אסאך מענטשן קומען צוריק וויינען: 'איך לערן משניות און עס העלפט מיר נישט', קען זיין דו דארפסט לערנען מער פרקים משניות, אזוי ווי איינער גייט צום דאקטער, דער דאקטער ווייסט נישט ווי שטארק די מחלה איז נישט מסודר, פארשרייבט ער א רעצעפט און הייסט צוריק קומען אין צוויי וואכן צו זען אפשר דארף מען א שטערקערע מעדעצין; קען זיין דו דארפסט לערנען 'אכצן פרקים' משניות, וואס דאס טוישט אינגאנצן דעם מענטש. עס גייט נישט אין איין טאג, עס גייט נישט אין איין וואך, אבער אז מען איז שטארק מיט דעם ימים ושנים העלפט עס.

דערנאך איז דער ראש ישיבה שליט"א אריין אין א הערליכע שמועס פונעם יום טוב חנוכה: מארגן נאכט וועלן מיר זוכה זיין צו צינדן די הייליגע מנורה; דארף מען זען צו זיין צייטליך אינדערהיים, אלע הכנות זאל מען שוין טון פארדעם, ווען עס קומט די צייט פון צינדן, זעקס אזייגער, זאל מען זיין אינדערהיים. מען צינדט אן די הייליגע מנורה, און מען זעצט זיך אוועק ביי די ליכט, מען דאנקט דעם אייבערשטן אויף אלע נסים ונפלאות וואס דער אייבערשטער האט געטון אין די צייטן פון די חשמונאים, און פאר די נסים ונפלאות וואס דער אייבערשטער טוט מיט אונז, בפרט אז מען האט קינדער איז דאס זייער וויכטיג זיי צו דערציילן די נסים וואס דער אייבערשטער טוט.

די חנוכה ליכט

מוהרא"ש זכותו יגן עלינו זאגט: "בשעת מען צינדט אן די חנוכה

לִיכְט, אִיז זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע עֵת רָצוֹן אִין הִימְל, מֶען קֶען דֶעמָאלְט זֵייעֶר אַסַאךְ פּוֹעֶל'ן בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן"; גֶעוֶוענְלִיךְ אוֹיבּ מֶען הָאט אַ שְׁטוּבּ מִיט קִינְדֶער קֶען מֶען זִיךְ נִישְׁט מִתְבּוֹדֵד צוּ זַיין בַּיי דִי לִיכְט אִין דִי הַאלְבֶּע שָׁעָה, מֶען מוּז דָאךְ רֶעדְן מִיט דִי קִינְדֶער, אוּן נָאכְדֶעם דַארְף מֶען וַוייטֶער זַיין מִיט דִי קִינְדֶער, מֶען עֶסְט מִיט זֵיי, מֶען לֵייגְט זֵיי שְׁלָאפְן וְכוּ', דֶערְפַאר וֶוען מֶען עֶנְדִיגְט זַיין פַארְנוּמֶען מִיט דִי קִינְדֶער אוּן דִי לִיכְט בְּרֶענֶען נָאךְ, קוּמְט מֶען צוּרִיק צוּ דִי מְנוֹרָה אוּן מֶען אִיז זִיךְ מִתְבּוֹדֵד, מֶען זָאגְט קַאפִּיטְלֶעךְ תְּהִלִּים, לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת, אָדֶער דִי תְּפִלּוֹת פוּנֶעם סֵפֶר 'נֵר לְהַצַּדִּיק'.

מוֹהֲרָא"ש שְׁרַייבְּט, אַז מֶען פִּירְט זִיךְ נִישְׁט אוֹיסְצוּלֶעשְׁן דִי מְנוֹרָה ווִילַאנְג עֶס בְּרֶענְט, אוֹיסֶער אוֹיבּ עֶס אִיז אַ סַכָּנָה; דִי קִינְדֶער מְנוֹרָה'ס לֶעשׁ אִיךְ יָא אוֹיס, אָבֶּער דִי גְרוֹיסֶע מְנוֹרָה הֵייבְט מֶען אוֹיף פוּן דֶער עֶרְד מֶען לֵייגְט עֶס אוֹיפְ'ן טִישׁ, שְׁפֶּעטֶער קֶען מֶען זִיךְ נָאכְאַמָאל אַוֶועק זֶעצְן בַּיי דִי לִיכְט אוּן זִיךְ מִתְבּוֹדֵד זַיין.

בְּרֶענְג מִיר מַיין 'בֵּיתוֹ'...

דֶער עִיקָר דַארְף מֶען לוֹיבְּן אוּן דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן פַאר אַלֶע גוּטֶע זַאכְן אוּן חֲסָדִים וָואס עֶר הָאט שׁוֹין גֶעטוּן בִּיז יֶעצְט, נָאכְדֶעם בֶּעט מֶען אוֹיף וַוייטֶער. מוֹהֲרָא"ש זָאגְט אַ גוּטֶע הִתְבּוֹדְדוּת פַאר בָּחוּרִים, מֶען שְׁמוּעֶסְט מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן מֶען בֶּעט: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ הָאבּ זוֹכֶה גֶעוֶוען אָנְצוּצִינְדְן דִי מְנוֹרָה, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל קֶענֶען טוּן דִי מִצְוָה בִּשְׁלֵמוּת אַזוֹי וִוי דִי הֲלָכָה אִיז 'נֵר אִישׁ וּבֵיתוֹ', דִי 'נֵר' אִיז דָא, דֶער 'אִישׁ' אִיז אוֹיךְ דָא, בְּרֶענְג מִיר מַיין 'בֵּיתוֹ', גֶעבּ מִיר אַ שִׁידוּךְ", אוּן אִינְגֶעלַייט וָואס אִינְדְרוֹיסְן קוּקְט אוֹיס אַז עֶר הָאט אַ 'בֵּיתוֹ', אָבֶּער עֶס אִיז פּוּנְקְט גֶענוּג צוּ מַאכְן קָאפּ וֵויי פַאר אַנְדֶערֶע, מֶען זָאל מֵיינֶען אַז עֶס גֵייט אִים גוּט, בֶּאֱמֶת אִיז פוּנְסְטֶער אִינְדֶערְהֵיים, עֶס אִיז "וְיָמֵשׁ חֹשֶׁךְ", מֶען קֶען אָנְטַאפְּן דָאס טוּנְקְלְקֵייט, זָאל מֶען בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל

עוֹלָם שֵׁיין אַרַיין אַ לִיכְטִיגְקֵייט אִין מַיין שְׁטוּב, דִי ׳נֵר׳ אִיז דָא, דֶער ׳אִישׁ׳ אִיז דָא, מַאךְ מַיין ׳בֵּיתוֹ׳ זָאל זַיין מִיט לִיבְשַׁאפְט״, אוֹיךְ טָאר מֶען נִישְׁט פַארְגֶעסְן צוּ בֶּעטְן אוֹיפְ׳ן ׳אִישׁ׳, אוֹיף זִיךְ אַלֵיינְס, ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ הָאבּ אִינְגַאנְצְן פַארְגֶעסְן פוּן דִיר, הֶעלְף מִיר אִיךְ וִויל רֶעדְן צוּ דִיר״.

זִיךְ אוֹיפְפְלַאמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן

וֶוען מֶען זִיצְט בַּיי דִי לִיכְט אִיז אַ מוֹרָא׳דִיגֶע צַייט, מֶען קֶען דֶעמָאלְט פוֹעֵלְ׳ן גְרוֹיסֶע זַאכְן, מֶען קֶען פוֹעֵלְ׳ן קְדוּשָׁה, טָהֳרָה, זִיךְ צוּרִיק אוֹיפְפְלַאמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן; דִי גַאנְצֶע זַאךְ פוּן דִי יְוָנִים אִיז גֶעוֶוען אַרַיין צוּ בְּרֶענְגֶען אִין דִי אִידִישֶׁע קִינְדֶער אַ פַארְשְׁלָאפְנְקֵייט, ווִי דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (יַלְקוּט בְּרֵאשִׁית, רֶמֶז ד): ״וְחֹשֶׁךְ זֶה יָוָן״, דִי יְוָנִים הָאבְּן פַארְטוּנְקְלְט אוּנְזֶערֶע הֶערְצֶער פוּן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

מָאדְנֶע פְּחָדִים

דִי יְוָנִים ווִילְן מִיר זָאלְן פַארְגֶעסְן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, דֶער מֶענְטְשׁ זָאל לֶעבְּן מִיט שְׁרֶעק: ׳וָואס וֶועט זַיין?׳ ׳וָואס וֶועט זַיין?׳ בִּפְרַט אַז מֶען הֶערְט דִי נַייעֶס אַז דִי וֶועלְט גֵייט חָרוּב וֶוערְן... יֶעדֶער וָואס הָאט גֶענוּמֶען דֶעם וַואקְסִין גֵייט שְׁטַארְבְּן אוֹיסֶער דִי צֶען מֶענְטְשְׁן וָואס הָאבְּן עֶס נִישְׁט גֶענוּמֶען... מֶענְטְשְׁן פַּיינִיגְן זִיךְ אֶפְשָׁר זָאל אִיךְ יָא נֶעמֶען דֶעם וַואקְסִין אִיךְ זָאל מִיטְגֵיין צוּזַאמֶען מִיט יֶעדְן, אִיךְ זָאל נִישְׁט בְּלַייבְּן אַלֵיינְס אִין דִי גַאנְצֶע קַאנְטִינֶענְט... עֶס קֶען אוֹיסְקוּקְן לַאכֶעדִיג, אָבֶּער אִיךְ הֶער דָאס פוּן מֶענְטְשְׁן, מֶענְטְשְׁן קוּמֶען אַרוֹיף צוּ מִיר: ״רֹאשׁ יְשִׁיבָה, אִיךְ וֵוייס נִישְׁט וָואס עֶס אִיז גֶעשֶׁען צוּ מִיר, אִיךְ בִּין גֶעוֶוען אַ גֶעזוּנְטֶער מֶענְטְשׁ, פְּלוּצְלִינְג אִיז אַרַיין אִין מַיין מֹחַ נֶעגֶעטִיוֶוע מַחְשָׁבוֹת, עֶס הַאקְט מִיר אִין קָאפּ, אִיךְ שְׁפִּיר ווִי אִיךְ וֶוער אוֹיס״, גֶעוֶוענְלִיךְ וֶוען מֶען הֶערְט אֵיינֶעם אוֹיס, קֶען מֶען זִיךְ אַרַיין לֵייגְן אִין יֶענֶעמְס מַצָּב אוּן פַארְשְׁטֵיין וָואס יֶענֶער רֶעדְט, אָבֶּער דָאס אִיז נִישְׁט אַ זַאךְ וָואס מֶען קֶען פַארְשְׁטֵיין

אַזֶעלְכֶע מָאדְנֶע פְּחָדִים, וָואס אִיז דִי עֵצָה? גֵיי צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֶעלְף מַיין מֹחַ זָאל זַיין מְסוּדָר".

פַּאר דִי אַלֶע זַאכְן וָואס טוּט זִיךְ אָפּ אִינֶעם מֹחַ פוּן אַ מֶענְטְשׁ, פַּאר דִי גַאנְצֶע גֶערַאטְשְׁקֶע אִין מֹחַ, דַארְף מֶען לֶערְנֶען אַסַאךְ 'מִשְׁנַיוֹת', וֶוען מֶען עֶנְדִיגְט מִשְׁנַיוֹת קֶען מֶען גֵיין צוּ אַנְדֶערֶע שִׁיעוּרִים, מֶען קֶען זִיךְ מַאכְן אַ שִׁיעוּר אִין 'מֶדְרָשׁ תַּנְחוּמָא', אִין 'פִּרְקֵי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר', אָבֶּער דִי עֶרְשְׁטֶע זַאךְ דַארְף מֶען זַיין זֵייעֶר שְׁטַארְק אִין לִימּוּד הַמִּשְׁנָיוֹת, דָאס אִיז אַ שְׁטַארְקֶע מֶעדֶעצִין פַּאר דֶעם מֹחַ. הַאלְט אַ קְלֵיינֶע מִשְׁנַיוֹת אִין טַאשׁ, וֶוען דוּ הָאסְט אַ אִיבְּרִיגֶע מִינוּט כַאפּ אַרַיין אֵיין מִשְׁנָה נָאךְ דִי אַנְדֶערֶע.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מִיר זָאלְן פָּאלְגְן דֶעם רֶבִּי'ן, וֶועלְן מִיר הָאבְּן אַ שֵׁיינֶע לֶעבְּן, אָמֵן.

דֶערְנָאךְ הָאט דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א גֶעזִינְגֶען דֶעם נִיגוּן: "יְחַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם. לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה. לְפַרְנָסָה טוֹבָה וּלְכַלְכָּלָה. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. לִשְׁמוּעוֹת טוֹבוֹת. וְלִבְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת. וְלִגְשָׁמִים בְּעִתָּם. וְלִרְפוּאָה שְׁלֵמָה. וְלִגְאוּלָה קְרוֹבָה וְנֹאמַר אָמֵן".